

Handläggare: Daniel Liljendahl
Telefon: 08-508 25 026

Till
Socialtjänstnämnden

Ansökan om statsbidrag för hiv-preventivt arbete i Stockholms stad.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden ansöker om 19 240 tkr i statsbidrag för hiv/STI-preventiva insatser hos Socialstyrelsen enligt bifogad ansökan.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.
3. Ärendet överlämnas till stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden, äldrenämnden samt kommunstyrelsen.

Dag Helin

Eddie Friberg

Sammanfattning

Socialtjänstförvaltningen presenterar i detta tjänsteutlåtande de förutsättningar som finns avseende statsbidraget för hiv/STI-preventiva insatser. Staden ansöker om 6 680 tkr för verksamheter av riksintresse, 250 tkr för en förstudie avseende ett regionalt kunskapscenter samt 12 310 tkr för tillfälliga projekt. Totalt innebär årets ansökan en stor satsning på verksamheter med fokus på ungdomar och unga vuxna. Om Socialstyrelsen inte bifaller stadens ansökan i dess helhet kommer förvaltningen att återkomma till nämnden med ett förslag till fördelning av de beviljade projektmedlen. Denna ansökan inges preliminärt till Socialstyrelsen den 20 november, och i sin slutgiltiga och justerade form den 21 november.

Under 2007 anmäldes 242 nya fall av hiv i Stockholms län vilket är det högsta antalet på ett år sedan 1993, då 259 fall anmäldes. Utöver hiv-fallen rapporterades under 2007 även 10 498 nya fall av klamydia. Under det första halvåret 2008 har 122 nya fall av hiv rapporterats vilket således ger en prognos av i stort sett oförändrade siffror jämfört med 2007.

Storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö, samt alla landstingen erhåller sedan budgetåret 1991/1992 ett statsbidrag för att förstärka sitt hiv/STI-preventiva arbete. STI står för Sexual Transmitted Infections, sexuellt överförbara infektioner. Bidraget regleras i en överenskommelse mellan Socialdepartementet och Sveriges kommuner och landsting samt administreras av Socialstyrelsen. Stockholms stad ansökte inför 2008 om statsbidrag om 23 500 tkr. Socialstyrelsen beviljade staden 12 230 tkr, vilket var en marginell ökning från 2007 med 100 tkr.

Inför 2009 finns, liksom 2008, totalt 95 mkr att fördela. Av dessa medel ska 45 mkr användas till olika verksamheter av riksintresse och kan sökas av de tre storstadskommunerna, Stockholms läns landsting, Region Skåne och landstinget i Västra Götalands län. 5 mkr avsätts för uppbyggnaden av regionala kunskapscenter. Resterande 45 mkr kan sökas av alla tre storstadskommuner samt alla landstingen och ska gå till tidsbegränsade satsningar på gemensamt identifierade utvecklingsbehov.

Statsbidragets utformning har förändrats under de senaste två åren. Stockholms stad har tidigare haft större frihet avseende fördelningen av bidraget. Detta har bidragit till att det starka fokus på frivilligorganisationernas betydelse för det sociala arbetet som genomsyrar Socialtjänstnämndens arbete även har påverkat fördelningen av statsbidraget för hiv-preventiva insatser. Socialstyrelsen menar dock att bidraget framgent inte primärt ska utgå till frivilligorganisationernas grundverksamhet utan till särskilda projekt och satsningar.

Stockholms stad ansöker totalt om 19 240 tkr för nedanstående verksamheter och projekt. De verksamheter som bedöms vara av riksintresse föreslås få 6 680 tkr och fördelas enligt följande.

- Järva Mansmottagning får 500 tkr för sin psykosociala och kurativa mottagning för män i Rinkeby och för sitt informationsarbete på stadens SFI-skolor (Svenska för invandrare).
- RFSL Stockholm (Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter, tidigare Riksförbundet för sexuellt likaberättigande) föreslås få 2 000 tkr för sitt hiv-preventiva arbete med

HBT-fokus. HBT betyder homo, bi och transpersoner. RFSL Stockholm har bra kontakt med gruppen och kan genom sitt arbete nå ut med preventionsarbete till många MSM.

- RFSU Stockholm föreslås få 1 570 tkr. Bidraget till RFSU Stockholm avser verksamheten ”Tala sex i skolan”. RFSU Stockholm erbjuder alla skolor i Stockholm möjlighet att ta del av RFSU’s sex- och samlevnadsinformation.
- Stiftelsen Noaks Ark föreslås få 2 000 tkr. Noaks Ark erhåller statsbidrag från Stockholms stad primärt för sina psykosociala och stödjande verksamheter, såsom kamratstöd för hiv-positiva och deras anhöriga med många sociala aktiviteter samt informations- och utbildningsverksamhet riktad till allmänheten och särskilda målgrupper.
- Utöver detta tilldelas även socialtjänstförvaltningens hiv/aids-sekretariat 610 tkr.

Stockholms stad ansöker om 250 tkr för en fortsatt förstudie avseende ett regionalt kunskapscenter.

Stockholms stad ansöker om totalt 12 310 tkr för tidsbegränsade satsningar på gemensamt identifierade utvecklingsbehov. Projekt inom denna del av statsbidraget ska primärt avse verksamheter och aktiviteter inom något av de fem huvudområden som Socialstyrelsen anger:

- Insatser riktade till asylsökande och nyanlända invandrare.
- Insatser för att öka tillgänglighet till testning och rådgivning.
- Insatser för ökat stöd till familjer med hiv-smittade samt insatser mot diskriminering och stigmatisering.
- Insatser för att öka hälso- och sjukvårdens förmåga att hantera hälsofrämjande och förebyggande åtgärder relaterade till hiv/aids och andra sexuellt överförbara och blodburna sjukdomar.
- Insatser för att minska förekomsten av oskyddat sex, för att förebygga förekomsten av klamydiainfektion och andra sexuellt överförbara sjukdomar samt oönskade graviditeter.

Nedanstående projekt inkluderas i ansökan till Socialstyrelsen.

- Socialtjänstförvaltningen föreslår att 1 500 tkr avsätts för att staden ska kunna intensifiera arbetet med att ta fram en handlingsplan avseende hiv/STI-prevention samt stödet till hiv-positiva och dess anhöriga. Stockholms stad saknar en aktuell och övergripande strategi för hur hiv/STI ska förebyggas samt hur stödet till hiv-positiva och dess anhöriga ska se ut.

- Stockholms skolors ungdomsmottagning tilldelas 1 700 tkr för att utveckla nya metoder för att nå unga män och pojkar.
- Ungdomsmottagningen på Norrtullsgatan 10 tilldelas 30 tkr för att i samarbete och samverkan med stadens övriga ungdomsmottagningar delta vid Stockholm Pride 2009 för att på så sätt marknadsföra ungdomsmottagningarnas arbete för festivalens besökare.
- Socialtjänstförvaltningens Prostitutionsenhet tilldelas 550 tkr för projektet ”KAST-uppsökare”.
- Landstinget, genom Lafa (Landstinget förbygger aids) föreslås få 200 tkr för att förstärka sitt arbete med att utbilda skolpersonal och elever i Stockholm samt 100 tkr för ett filmvisningsprojekt riktat till stadens gymnasieelever.
- Convictus tilldelas dels 750 tkr för sitt projekt ”Hiv i Stockholm” och dels 180 tkr för halva hyreskostnaden för sitt hälsocafé.
- Tre kamratstödande patientföreningar; Posithiva Gruppen, Kvinnocirkeln Sverige och Heteroplus, föreslås få totalt 700 tkr.
- Svenska Institutet för sexuell- och relationsmässig rehabilitering föreslås få 100 tkr för att kunna fortsätta sin satsning med att informera allmänheten och relevanta myndigheter om sexuellt dysberoende (sexmissbruk).
- Stockholms Stadsmissions Ungdomsmottagning förelås få 400 tkr för att intensivifiera sitt arbete med sexuellt riskbeteende främst inom målgruppen unga män och pojkar som lever i, eller riskerar att hamna i, missbruk och hemlöshet.
- Noaks Ark förelås tilldelas 1 600 tkr och Lafa 1 000 tkr för sitt respektive informationsarbete riktat till stockholmare med utländsk bakgrund.
- Socialtjänstförvaltningen tilldelas 1 500 tkr för att utveckla samarbetet med den ideella sektorn samt 2 000 tkr för att utveckla sina metoder för resultat- och kvalitetsgranskningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av socialtjänstförvaltningens kansliavdelning. I de delar av ärendet som avser stadens egen verksamhet har samråd skett med socialtjänstförvaltningens avdelning för stadsövergripande frågor samt utbildningsförvaltningen och äldreförvaltningen. I de delar av ärendet som avser frivilligorganisationer och Lafas verksamhet har samråd skett med Stockholms läns landstings regionala råd för hiv-prevention samt landstingets hiv/aids-samordnare.

Bakgrund

Storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö, samt alla landstingen erhåller sedan budgetåret 1991/1992 ett statsbidrag för att förstärka sitt hiv/STI-preventiva arbete. STI står för Sexual Transmitted Infections, sexuellt överförbara infektioner. Bidraget regleras i en överenskommelse mellan Socialdepartementet och Sveriges kommuner och landsting samt administreras av Socialstyrelsen. Stockholms stad ansökte inför 2008 om statsbidrag om 23 500 tkr. Socialstyrelsen beviljade staden 12 230 tkr, vilket var en marginell ökning från 2007 med 100 tkr.

Inför 2009 finns, liksom 2008, totalt 95 mkr att fördela. Av dessa medel ska 45 mkr användas till olika verksamheter av riksintresse och kan sökas av de tre storstadskommunerna, Stockholms läns landsting, Region Skåne och landstinget i Västra Götalands län. 5 mkr avsätts för uppbyggnaden av regionala kunskapscenter. Resterande 45 mkr kan sökas av alla tre storstadskommuner samt alla landstingen och ska gå till tidsbegränsade satsningar på gemensamt identifierade utvecklingsbehov. Socialstyrelsen har inför ansökningarna om statsbidrag för 2009 meddelat att landstingen och de tre storstadskommunerna inom vad som avser verksamheter av riksintresse och uppbyggnaden av ett regionalt kunskapscenter kommer att tilldelas ett oförändrat bidrag jämfört med innevarande år. Således bör stadens ansökan avseende verksamheter av riksintresse inte överstiga 6 680 tkr och ansökan om bidrag för uppbyggnad av kunskapscenter bör inte överstiga 250 tkr. Det finns dock vissa möjligheter till utökat bidrag inom den del som avser tillfälliga projekt, under förutsättning att Socialstyrelsen bedömer projekten vara tillräckligt angelägna. Om Socialstyrelsen inte bifaller stadens ansökan i dess helhet kommer förvaltningen att återkomma till nämnden med ett förslag till fördelning av de beviljade projektmedlen.

Statsbidragets utformning

Socialstyrelsen delar in statsbidraget i tre delar. Den första delen omfattar verksamheter och projekt som av olika skäl kan antas vara av riksintresse. Riksintresse kan definieras på olika sätt. Dels kan det vara projekt som syftar till att ta fram nya metoder som sedan kan användas över hela riket och dels kan det vara permanenta verksamheter vars målgrupp/målgrupper finns över hela riket eller om verksamheten på annat sätt bidrar till smittskyddet för riket i sin helhet. En vidare definition av riksintresset är att storstadskommunerna och omkringliggande regioner är extra utsatta avseende framför allt hiv och aids, bl.a. är de nedan nämnda riskgrupperna överrepresenterade i storstäderna jämfört med landsorten.

Den andra delen av statsbidraget avser en förstudie för en eventuell uppbyggnad av regionala kunskapscenter för metod- och kunskapsutveckling avseende hiv-prevention.

Den tredje delen av statsbidraget kan sökas av storstadskommunerna och alla landsting. Denna del avser tillfälliga projekt. Bidraget bör primärt inte gå till en verksamhets grundkostnader, såvida dessa inte är en integrerad del av projektet. Vidare ska projekten inom denna del syfta till en metodutveckling för stadens och rikets hiv-preventiva arbete samt stöd till hiv-positiva. Projektperioden bör inte överstiga tre år. Projektbidrag kan tilldelas projekt utförda av offentlig, ideell eller privat sektor och kan med fördel genomföras i samarbete mellan en eller flera huvudmän. Projekt inom denna del av statsbidraget ska primärt avse verksamheter och aktiviteter inom något av de fem huvudområden som Socialstyrelsen anger. De fem områdena är:

- Insatser riktade till asylsökande och nyanlända invandrare.
- Insatser för att öka tillgänglighet till testning och rådgivning.
- Insatser för ökat stöd till familjer med hiv-smittade samt insatser mot diskriminering och stigmatisering.
- Insatser för att öka hälso- och sjukvårdens förmåga att hantera hälsofrämjande och förebyggande åtgärder relaterade till hiv/aids och andra sexuellt överförbara och blodburna sjukdomar.
- Insatser för att minska förekomsten av oskyddat sex, för att förebygga förekomsten av klamydiainfektion och andra sexuellt överförbara sjukdomar samt oönskade graviditeter.

Statsbidragets utformning har förändrats under de senaste två åren. Stockholms stad har tidigare haft större frihet avseende fördelningen av bidraget. Detta har bidragit till att det starka fokus på frivilligorganisationernas betydelse för det sociala arbetet som genomsyrar Socialtjänstnämndens arbete även har påverkat fördelningen av statsbidraget för hiv-preventiva insatser. Socialstyrelsen menar dock att bidraget framgent inte primärt ska utgå till frivilligorganisationernas grundverksamhet utan till särskilda projekt och satsningar. Viss grundverksamhet inom frivilligorganisationerna kan dock även i framtiden finansieras med statsbidraget om denna grundverksamhet i sig är en hiv-preventiv verksamhet och är att betrakta som en verksamhet av riksintresse.

Den ovan nämnda förändringen av statsbidragets utformning innebär således att flera av de föreningar och organisationer som hittills erhållit bidrag för sitt hiv-preventiva arbete troligtvis måste finna annan finansiering för sin grundverksamhet, alternativt hela sin verksamhet.

Inför 2008 meddelade Socialstyrelsen att det stöd som tidigare utgått till stadens ungdomsmottagningar ej längre godtogs. Socialstyrelsen menar att denna verksamhet ska finansieras inom stadens ordinarie budgetramar. Det finns dock inga hinder för en ungdomsmottagning att ansöka om särskilda projektmedel.

En fråga som ofta uppmärksammas när det gäller offentliga bidragsgivares relation till frivilligsektorn är indexuppräknning. Socialtjänstförvaltningen anser det angeläget att reda ut detta begrepp. De organisationer som ansöker eller förväntar sig en indexuppräknning har i regel rätt i den meningen att deras verksamhet utan egen förskyllan har blivit dyrare men detta bör inte automatiskt resultera i ett indexuppräknat bidrag. Som också nämns på fler ställen i detta ärende så är det totala statliga bidraget oförändrat 2009 jämfört med 2008. I den del som avser verksamhet av riskintresse är, som beskrivs ovan, även Stockholms stads andel av bidraget oförändrat. Således finns det inget generellt utrymme för indexuppräknningar och om en sådan skulle ske kommer det att vara på bekostnad av en eller flera andra verksamheter. Med anledning av detta gör förvaltningen bedömningen att ingen av de organisationer som erhåller bidrag inom ramen för verksamheter av riksintresse bör tilldelas en indexuppräknning då en prioritering bland verksamheterna inte låter sig göras.

Samverkan med andra huvudmän

Stockholms stad har ett nära samarbete med landstinget avseende hiv/STI-frågor. Förutom nedan beskrivna utveckling av ett regionalt kunskapscenter ingår även stadens hiv/aids-samordnare i landstingets regionala råd för hiv/STI-prevention och har i samband med beredningen av detta ärende samarbetat med landstinget. Hiv/aids-samordnaren deltar vidare i ett nätverk bestående av storstadsregionernas hiv/aids-samordnare samt i det arbete som Socialstyrelsen genomför tillsammans med primär- och landstingskommuner.

Ärendets handläggning

Socialstyrelsen lämnade besked om förutsättningarna för 2009 års bidrag i mitten av oktober 2008 varefter de olika aktörerna lämnade in sina ansökningar senast den 29 oktober. Förvaltningen arrangerade tillsammans med landstinget ett informationsmöte den 14 oktober där de frivilligorganisationer som erhöll bidrag 2008, samt några nytillkomna organisationer, fick ta del av de delvis nya förutsättningar som gäller kring statsbidraget. På detta möte, där alla sökande föreningar deltog, förklarades tydligt vilka krav avseende projektansökningarna

som gäller. Denna ansökan inges preliminärt till Socialstyrelsen den 20 november, och i sin slutgiltiga och justerade form den 21 november. Socialstyrelsen väntas lämna besked på de ingivna ansökningarna i mitten av december varefter Socialtjänstnämnden, om hela ansökan bifalles, kan fastslå den föreslagna fördelningen. Om ansökan inte bifalles i sin helhet kommer förvaltningen att återkomma med ett förslag till prioriteringar i enlighet med Socialstyrelsens beslut. När 2009 är avslutat ska de projekt och verksamheter som beviljats bidrag redovisa dessa medel till förvaltningen som i sin tur redovisar till Socialstyrelsen. Stockholms stad är således ansvarig för att det beviljade bidraget nyttjas på ett sätt som överensstämmer med Socialstyrelsens anvisningar.

Epidemiologiskt läge

Under 2007 anmäldes 242 nya fall av hiv i Stockholms län vilket är det högsta antalet på ett år sedan 1993, då 259 fall anmäldes. Om 1993 borträknas får man gå till slutet av 1980-talet för att hitta motsvarande höga tal. Utöver hiv-fallen rapporterades under 2007 även 88 nya fall av syfilis, 298 nya fall av gonorré samt 10 498 nya fall av klamydia. Under det första halvåret 2008 har 122 nya fall av hiv rapporteras vilket således ger en prognos av i stort sett oförändrade siffror jämfört med 2007. Av dessa 122 har 71 smittats utomlands, 42 i Sverige och för 9 saknas det uppgifter. 47 personer har smittats heterosexuellt, 37 genom sex mellan män, 12 via injektionsverktyg och för 26 fall saknas det ännu uppgifter. För klamydia finns det 4 933 rapporterade fall från första halvåret 2008 vilket eventuellt tyder på en marginell minskning. Frånsett den relativt sett stora ökningen av hiv är den till numerären stora ökningen av klamydia det som oroar smittskyddsläkaren. 2006 antar landstingets smittskydds-enhet att det förkom 8500 nya fall av klamydia, siffran är något osäker på grund av en muterad klamydiastam som först inte upptäcktes. Åsikterna går isär avseende klamydians påverkans på kroppen. Infektionen är behandlingsbar och man kan bli helt frisk men under pågående infektion finns en förhöjd risk att smittas av andra STI, inklusive hiv. Det föreligger också en risk med infertilitet kopplat till klamydia. Det viktiga att notera med klamydia är att det vittnar om att ungdomar och unga vuxna, som står för merparten av klamydiafallen, inte skyddar sig tillräckligt väl vid sexuella kontakter. Om detta beteende inte förändras samt om hiv kommer in i ungdomsgruppen i en större omfattning än idag kan detta få ödesdigra konsekvenser. Med anledning av ovanstående föreslår därför förvaltningen en rad satsningar på ungdomar och unga vuxna, se nedan för projektbeskrivningar. Ovanstående statistik är hämtat från landstingets smittskydds-enhet, se vidare i bilaga 4 eller <http://www.smittskydds-enheten.nu/>

Ansökan till Socialstyrelsen med förvaltningens synpunkter och förslag

I. Verksamheter av riksintresse

Stockholms stad ansöker om 6 680 tkr för verksamheter av riksintresse fördelat enligt nedan.

Järva Mansmottagning

Järva Mansmottagning, som är en del av Landstinget förebygger aids (LÅFA), föreslås få ett oförändrat bidrag om 500 tkr för sin psykosociala och kurativa mottagning för män i Rinkeby och för sitt informationsarbete på stadens SFI-skolor (Svenska för invandrare). Mottagningen är enbart för män och många besökare har invandrarbakgrund, ofta från högendemiska länder i Afrika. Järva Mansmottagning arbetar aktivt med att finna nya sätt att nå män med invandrarbakgrund, bl.a. genom ett intensivt samarbete med SFI och en hemsida på flera olika språk. Förvaltningen menar att det är av vikt att det finns en verksamhet som fokuserar på mäns sexuella hälsa. Den kvinnliga delen av befolkningen har genom gynekologmottagningar och liknande många tillfällen att värna sin sexuella hälsa, något som män i regel inte har.

Järva Mansmottagning föreslås även få ett bidrag om 1 700 tkr från Stockholms läns landstings del av statsbidraget.

Järva Mansmottagning föreslås få ett bidrag om 500 tkr.

RFSL Stockholm

RFSL Stockholm (Riksförbundet för homosexuella, bisexuella och transpersoners rättigheter, tidigare Riksförbundet för sexuellt likaberättigande) föreslås få ett oförändrat bidrag om 2 000 tkr för sitt hiv-preventiva arbete med HBT-fokus bl.a. på stadens videoklubbar och genom sin kuratorsmottagning. HBT betyder homo, bi och transpersoner. För 2009 föreslås RFSL Stockholm även ett verksamhetsbidrag från OFU (organisations- och föreningsutskottet) om 1 000 tkr. En del män som har sex med män (MSM) ägnar sitt åt ett riskfyllt beteende med en betydande risk att smittas av hiv/STI. RFSL Stockholm har bra kontakt med gruppen och kan genom sitt arbete nå ut med preventionsarbete till många MSM. Under 2009 planerar RFSL att samtliga stadens video- och bastuklubbar ska ingå i

deras arbetsområde vilket förvaltningen menar bör minska smittoriskerna inom MSM-gruppen. Förutom ovanstående verksamheter arbetar även RFSL Stockholm bland annat med män som säljer sex, unga män som har sex med män, invandrare, uppsökande arbete på barer, klubbar och parker utomhus och informationsarbete i Stockholms skolor. Utöver detta pågår också ett arbete med att HBT-certifiera institutioner och mottagningar. Stockholms skolors ungdomsmottagning kommer troligtvis att inom kort få sitt HBT-certifikat. HBT-certifieringen innebär att offentliga verksamheter genom ett intyg kan visa att de inte utgår från att deras klienter är heterosexuella eller på andra sätt diskriminerar HBT-personer. Det bör tilläggas att denna diskriminering oftast är oavsiktlig och där okunskap är den främsta förklaringen. Arbetet med HBT-certifiering är angeläget ur flera aspekter. Dels är det viktigt att alla offentliga mottagningar och liknande har redskap för att bemöta alla samhällsmedborgare likvärdigt. Om man inte riskerar diskriminering eller kränkande behandling ökar sannolikheten att man ska uppsöka mottagningen för testing och rådgivning. Dels är certifieringsarbetet ett tydligt exempel på samverkan med frivilligsektorn och det offentliga. RFSL Stockholm arbetar på en bred front för att förebygga hiv och andra STI och kommer även inom kort att presentera en sammanställning över hur stor del av varje verksamhetsgren som är preventionsarbete.

RFSL Stockholm föreslås även få ett bidrag om 1 700 tkr från Stockholms läns landstings del av statsbidraget.

RFSL Stockholm föreslås få ett bidrag om 2 000 tkr.

RFSU Stockholm

RFSU Stockholm föreslås få ett oförändrat bidrag om 1 570 tkr. Bidraget till RFSU Stockholm avser verksamheten "Tala sex i skolan". RFSU Stockholm erbjuder alla skolor i Stockholm möjlighet att ta del av RFSU's sex- och samlevnadsinformation. Fokus ligger på relationer, känslor och lust snarare än reproduktivitet vilket ofta dominerar inom skolans ordinarie undervisning. Dessa informationstillfällen är mycket uppskattade av både elever och lärare. Även om RFSU's information i skolorna inte enbart handlar om hiv/STI är verksamheten angelägen ur ett preventionsperspektiv. Forskning visar att det är viktigt att ungdomar får redskap för att hantera sin sexualitet för att på så vis kunna skydda sig med kondom eller fatta mer rationella beslut i en riskfylld situation. Mycket av RFSU's arbete fokuserar också på att avdramatisera kondomen och ge praktiska och konkreta tips om brukandet för att fler individer ska kunna använda den i fler situationer.

RFSU Stockholm föreslås få ett bidrag om 1 570 tkr.

Stiftelsen Noaks Ark

Noaks Ark föreslås få ett oförändrat bidrag om 2 000 tkr. Noaks Ark erhåller statsbidrag från Stockholms stad primärt för sina psykosociala och stödjande verksamheter, såsom kamratstöd för hiv-positiva och deras anhöriga med många sociala aktiviteter samt informations- och utbildningsverksamhet riktad till allmänheten och särskilda målgrupper. Stiftelsen genomför löpande en rad utbildningar för personal inom både stad och landsting, men även för volontärer inom frivilligorganisationerna. Noaks Ark arrangerar också kolloverksamhet för hiv-positiva och närstående, sportlovsaktiviteter för hiv-positiva ungdomar samt retreatelger för hiv-positiva och deras familjer där de ges möjlighet att prova på olika typer av samtals- och terapiformer för att finna den form som är mest lämplig för just deras behov. För 2009 är även ett kommunalt verksamhetsbidrag om 1 286 tkr reserverat. Inom ramen för nedan beskrivna projekt föreslås även en fortsättning på det projekt som Noaks Arks i samarbete med socialtjänstförvaltningen genomför.

Noaks Ark har varit en aktör inom området sedan hiv-epidemin kom till Sverige i början och mitten av 1980-talet. Man har haft en god förmåga att anpassa sin verksamhet efter rådande förutsättningar. I början av sin existens fokuserade man på att hjälpa aids sjuka och deras anhöriga med syftet att ge dem en värdig avslutning på livet. Sedan de effektiva bromsmedicinerna kom i mitten av 1990-talet har arbetet riktats in mot hiv-prevention och stöd till hiv-smittade. Noaks Ark driver idag bl.a. aidsjouren, med finansiering av Socialstyrelsen, dit allmänheten och myndigheter kan ringa och få hjälp. För att kunna tillhandahålla korrekt och relevant information i aidsjouren samt på de utbildningar, både på uppdrag från myndigheter som t.ex. Sida och på eget initiativ, som man genomför har man inrättat en tjänst vars enda uppgift är att följa den aktuella forskningen och hålla sig väl uppdaterad kring vad som händer kring hiv-preventionen både medicinskt men även socialt och i fråga om beteendevetenskap.

Stiftelsen Noaks Ark föreslås även få ett bidrag om 4 000 tkr från Stockholms läns landstings del av statsbidraget.

Stiftelsen Noaks Ark föreslås få ett bidrag om 2 000 tkr.

Hiv/aids-sekretariatet

Socialtjänstnämnden har som uppgift att samordna stadens insatser vad gäller hiv/aids-prevention. För detta arbete finns inom socialtjänstförvaltningen ett hiv/aids-sekretariat med en hiv/aids-samordnare. Stadens samordnare ska även upprätthålla kontinuerliga kontakter med de frivilligorganisationer och myndigheter som bedriver hiv/aids/STI-relaterade verksamheter och projekt. Förvaltningens bedömning är att kostnaderna för sekretariatet, d.v.s. lön, övergripande information, lokaler, resor och utbildning under 2009 uppgår till 610 tkr.

Socialtjänstförvaltningens hiv/aids-sekretariat tilldelas 610 tkr.

Totalt verksamheter av riksintresse

Ovanstående verksamheter bedöms vara av den arten att de är att betrakta som riksintresse och föreslås få sammanlagt 6 680 tkr. De ovan nämnda verksamheterna uppfyller alla Socialstyrelsens definition av riskintresse och bidrar till smittskyddet för riket i sin helhet.

2. Regionalt kunskapscenter

Stockholms stad beviljades inför 2008 ett bidrag om 250 tkr för att i samverkan med Stockholms läns landsting inleda en förstudie angående ett regionalt kunskapscenter för hiv-prevention. Förstudien har inletts med en första fas där verksamheter och personer som arbetar med hiv-prevention inom staden, landstinget och frivilligorganisationer tillfrågas om deras önskemål och behov avseende ett kunskapscenter. Bakgrunden till det regionala kunskapscentret är att Socialstyrelsen önskar samla varje regions kunskap och erfarenheter under "ett tak". Den pågående förstudien kommer att visa om denna önskan också delas av Stockholms läns olika aktörer i hiv/STI-prevention. Stockholms stad och Stockholms läns landsting har också ett eget syfte med att göra ovan nämnda förstudie. Då det totala statsbidraget för hiv-preventivt arbete inte höjs från år till år, trots en ökning av antalet hiv-positiva, en ökad population samt en allmän kostnadsökning måste staden och landstinget i samverkan agera för att utveckla nya effektiva preventionsmetoder. Det är också av vikt att kunna samla kunskapen för att på så sätt effektivare kunna nyttja de tilldelade resurserna. Förstudien och utvecklingen av ett regionalt kunskapscenter är ett samarbetsprojekt mellan staden och landstinget. Stockholms stads hiv/aids-samordnare är med i projektets styrgrupp och själva förstudien leds av en utomstående konsult.

Notera att Stockholms stad inför 2008 tilldelades 250 tkr för detta arbete trots att staden inte ansökte om dessa medel. Socialstyrelsen har aviserat att utvecklingen av kunskapscenter ska fortgå under 2009 varför socialtjänstförvaltningen inför 2009 inkluderar detta i ansökan om stadsbidrag.

Förstudien avseende ett regionalt kunskapscenter föreslås även få ett bidrag om 750 tkr från Stockholms läns landstings del av statsbidraget.

Stockholms stad ansöker om 250 tkr för en fortsatt förstudie avseende ett regionalt kunskapscenter.

3. Tidsbegränsade satsningar på gemensamt identifierade utvecklingsbehov

Stockholms stad tilldelades 5 300 tkr för tidsbegränsade projekt för innevarande år. Förvaltningen gör bedömningen att det bör finnas ett utrymme för ett utvidgat projektbidrag varför nedanstående projekt sammantaget överstiger 5 300 tkr. I händelse av att Socialstyrelsen ej bifaller stadens ansökan i sin helhet kommer förvaltningen att återkomma till nämnden med ett förslag till prioriteringar inom ramen för Socialstyrelsens beslut. Notera att nedan angivna projekt ej är rangordnade utifrån någon prioriteringsordning.

Stockholms stad ansöker om totalt 12 310 tkr för tidsbegränsade satsningar på gemensamt identifierade utvecklingsbehov

Handlingsplan avseende hiv/STI-prevention samt stöd till hiv-positiva

Hiv och aids är sedan viruset upptäcktes i början av 1980-talet ett stort problem för dels individen dels för samhället. Hiv kan vara en faktor i många olika sammanhang och situationer och ställer stora krav på samhället att reagera på ett adekvat sätt. Stockholms stad bör arbeta på olika sätt. Dels är det angeläget att stödja de stockholmare som är hiv-positiva och deras anhöriga. Det kan vara hiv-positiva barn i barnomsorg och skola eller äldre och medelålders personer som har varit smittade sedan mitten av 1980-talet. Det kan vidare handla om nyinflyttade stockholmare som kommer från ett högendemiskt land. Det kan handla om stöd till injektionsmissbrukare som delat injektionsverktyg med någon och därför smittats av hiv och eventuellt hepatit-C. Staden har också ett ansvar avseende preventionsarbetet bland alla målgrupper och där de ovan nämnda riskgrupperna

överlag är överrepresenterade i Stockholms stad jämfört med riket i sin helhet. Ett angeläget utvecklingsområde är skolan då en individs beteende senare i livet ofta grundläggs under skolåren och det är då som de flesta personer gör sin sexuella debut.

För att öka intensiteten i stadens arbete avseende hiv och aids krävs en tydligare samordning. Det behövs också stadsgemensamma mål för verksamheterna. Socialtjänstförvaltningen föreslår därför att 1 500 tkr avsätts för att staden ska kunna intensifiera arbetet med att ta fram en handlingsplan avseende hiv/STI-prevention samt stödet till hiv-positiva och dess anhöriga. Stockholms stad saknar en aktuell och övergripande strategi för hur hiv/STI ska förebyggas samt hur stödet till hiv-positiva och dess anhöriga ska se ut. Detta faktum försvårar samordningen av det arbete som utförs i staden och även bedömningen av de projektansökningar och liknande som inkommer till hiv/aids-sekretariatet. Socialtjänstförvaltningen har i samråd med utbildningsförvaltningen och äldreförvaltningen inlett arbetet med en handlingsplan men då detta är ett tids- och resurskrävande arbete bör medel motsvarande en heltidstjänst avsättas. I samband med framtagandet av en handlingsplan bör också staden intensifiera sitt personalkompetenshöjande arbete avseende hiv/STI. Detta projekt bör även omfatta en samordning av, eller i vissa ett deltagande i, de nätverk som idag finns, eller som ska initieras, gällande hiv/STI inom stadens arbete tillsammans med staden och andra offentliga, ideella eller privat aktörer. Det föreslagna beloppet om 1 000 tkr avser en heltidstjänst, utvecklingskostnader i samband med handlingsplansproduktionen samt kostnader relaterade till utbildningssatsningar bland stadens egen personal. Utbildningen kan dels vara övergripande avseende smittskydd och diskrimineringsfrågor men även mer detaljerad. Bland annat finns det behov bland ungdomsmottagningarnas personal att hitta nya metoder kring bedömning och hantering av riskbeteende och ungdomars självkänsla. Projektet beräknas pågå under två års tid och kommer utvärderas löpande för att se hur och om projektet ska implementeras i ordinarie verksamhet.

Under 2008 har Noaks Ark i samarbete med Socialtjänstförvaltningen påbörjat ett arbete med att inventera hiv/STI-kompetensen hos stadens personal med syfte att sedan höja kompetensen där det är nödvändigt. Den del av projektet hos Noaks Ark som berörs av ovan nämnda kompetenshöjning kommer att överflyttas till den föreslagna utvidgade samordningstjänsten.

Framtagandet av en handlingsplan samt utbildningssamordning föreslås få 1 500 tkr.

Killprojekt vid Stockholms skolors ungdomsmottagning

Stockholms skolors ungdomsmottagning tilldelas 1 700 tkr för att utveckla nya metoder för att nå unga män och pojkar. Projektet kommer att vara till gagn för stadens alla ungdomsmottagningar, inklusive Stockholms Stadsmissions ungdomsmottagning. Dels under projekttiden då projektets personal bör samarbeta med alla ungdomsmottagningar och dels efter projektets avslut då nya metoder bör ha utvecklats.

Projektet syftar till att i högre utsträckning kunna möta pojkar och unga män i behov av STI-testning och ge psykologiska insatser för minskat sexuellt risktagande och därigenom minska smittspridningen av STI. Enligt uppgifter från smittskyddsmyndigheten var 56 % (ca 6 130 individer) av de klamydiasmittade individerna under 2007 i Stockholms län kvinnor. Sannolikheten är enligt Stockholms stads skolöverläkare stor för att också unga pojkar och män är smittade i samma utsträckning. Då andelen unga män och pojkar som besöker stadens ungdomsmottagningar är högst tjugo procent finns det behov av att hitta metoder för att denna grupp i högre omfattning ska besöka mottagningarna för att där testa sig och erhålla råd och stöd. Ökade insatser behövs således för att fånga upp gruppen unga män. Projektet avser att anställa manlig personal för att på så sätt undersöka om detta leder till ett ökat antal besök på ungdomsmottagningarna av pojkar och unga män.

Stockholms skolors ungdomsmottagning ansöker om 1 700 tkr där 1 100 tkr avser två heltidstjänster, 360 tkr för timersättning till projektledare och resterade medel för lokal- och verksamhetskostnader. Socialtjänstförvaltningen menar att det finns behov av de tjänster som ansökan avser och föreslår därför att projektet tilldelas 1 700 tkr för ett års tid för att sedan återkomma med en ny ansökan inför år två. Projektet förväntas pågå under 2009 och 2010. Projektet bör genomföras i dialog med Järva Mansmottagning och det nedan föreslagna projektet vid Norrtullsgatan 10.

Utbildningsförvaltningen, som är projektägare, föreslås få 1 700 tkr för ett killprojekt vid Stockholms skolors ungdomsmottagning

HBT-arbete vid Stockholms ungdomsmottagningar

Ungdomsmottagningen på Norrtullsgatan 10 tilldelas 30 tkr för att i samarbete och samverkan med stadens övriga ungdomsmottagningar delta vid Stockholm Pride 2009 för att på så sätt marknadsföra ungdomsmottagningarnas arbete för

festivalens besökare. Syftet med projektet som beräknas pågå under två festivaler d.v.s. 2009 och 2010 är att dels öka andelen HBT-ungdomar som besöker mottagningarna och dels att öka personalens kunskap om heteronormativitet och HBT-ungdomars livssituation i allmänhet. Detta arbete bör relateras till ovan beskrivna HBT-certifiering som RFSL Stockholm arbetar med. Heteronormativitet innebär att det finns en norm som utgår från att alla är och agerar på ett sätt där män är intresserade av kvinnor och tvärtom samt att allt som inte är på detta sätt är avvikande och/eller onormalt och kan vara både medveten och omedveten. Projektet avser även att samarbeta med RFSU Stockholm samt RFSL Ungdom, som båda medverkar i Pride-festivalen. Förvaltningen föreslår att projektet dessutom samarbetar med ovan beskrivet projekt vid Stockholms skolors ungdomsmottagning.

Det föreslagna bidraget avser en veckas personalkostnader á 10 tkr för två personer samt materialkostnader om 10 tkr. I ansökan framgår att det är svårt för ungdomsmottagningarna att avvara personal, som ska kunna medverka vid Pride-festivalen, varför en viss ersättning är nödvändig. Förvaltningen uppmanar ungdomsmottagningen på Norrtullsgatan 10 att återkomma med en beskrivning över hur de förväntade nya kunskaperna och metoderna ska kunna implementeras i ungdomsmottagningarnas ordinarie arbete efter projektets avslutning.

Östermalms Stadsdelsförvaltning föreslås få 30 tkr för HBT-arbete vid Stockholms ungdomsmottagningar

Uppsökande arbete bland sexköpare

Socialtjänstförvaltningens Prostitutionsenhet tilldelas 550 tkr för projektet ”KAST-uppsökare”. Prostitutionsenheten bedriver sedan tidigare ett arbete med de som köper sexuella tjänster, KAST ”Köpare av sexuella tjänster”, och där ingår också ett visst uppsökande arbete, dock endast på Internet. Prostitutionsenheten uppger att det finns behov av mer hiv/STI-information till sexköparna. Det är i regel kunden som bestämmer villkoren och den prostituerade kan ofta inte välja själv om samlaget ska ske med kondom eller inte. Det är således angeläget att nå ut till sexköparna även på gatan, vilket inte kan göras i samband med det uppsökande arbetet riktat till de prostituerade. För att kunna bygga upp en kontakt både gentemot de prostituerade men även gentemot de som köper sexuella tjänster bör det uppsökande arbetet för grupperna skiljas åt. Det finns KAST-verksamheter i Malmö och Göteborg och prostitutionsenheten uppmanas att söka samarbete med dessa städer även i det föreslagna uppsökarprojektet. Projektet beräknas pågå under ett års tid.

Socialtjänstförvaltningens Prostitutionsenhet föreslås få 550 tkr för sitt uppsökarprojekt.

Lafa

Landstinget, genom Lafa (Landstinget förbygger aids) föreslås få 200 tkr för att förstärka sitt arbete med att utbilda skolpersonal och elever i Stockholm samt 100 tkr för ett filmvisningsprojekt riktat till stadens gymnasieelever. Lafa som nyligen firade 20 år har ett nära samarbete med Stockholms stads skolor i fråga om sex- och samlevnadsfrågor. Lafa utbildar lärare och annan skolpersonal i frågan och en stor del av finansieringen kommer från landstingets del av statsbidraget och förvaltningen anser att även Stockholms stad bör fördela en del av statsbidraget till Lafa då deras arbete till stor del bedrivs inom stadens gränser i en av de kommunala kärnverksamheterna. Förvaltningen vill poängtera att statsbidraget, enligt Socialstyrelsens anvisningar, med fördel kan användas för att öka samarbetet mellan olika myndigheter inom regionen. Projekten påbörjades 2008 och förväntas pågå under ytterligare ett år.

Lafa föreslås få 300 tkr för två projekt med fokus på Stockholms stads skolor.

Convictus

Convictus föreslås få ett oförändrat projektbidrag jämfört med innevarande år, d.v.s. 750 tkr. Convictus är den enda frivilligorganisationen som explicit jobbar med hiv-smittade missbrukare och bör således få ett bidrag för att kunna hantera den stora ökningen av målgruppen. Convictus projekt "Hiv i Stockholm" går ut på att de vill fördjupa samarbeten med de enheter som hiv-positiva missbrukare har relation till - infektionskliniker, missbruksenheter, rehabiliteringsorganisationer, vårdcentraler. De önskar planera och genomföra utbildnings/stödveckor för målgruppen i rekreationshuset Tomtebo, utveckla det uppsökande arbetet på fältet/institutioner/boenden med fokus på målgruppen med flera aktiviteter. Sammantaget arbetar Convictus med hiv i alla sina verksamheter och driver i samarbete med Socialstyrelsen och landstinget ett testningsprojekt.

Convictus föreslås även få ett bidrag om 700 tkr från Stockholms läns landstings del av statsbidraget.

Convictus föreslås få 750 tkr för sitt hiv-projekt.

Convictus hälsocafé

Convictus tilldelas 180 tkr för halva hyreskostnaden för sitt hälsocafé. Landstinget bidrar till den andra halvan medan aktiviteterna finansieras av Allmänna arvsfonden. Convictus hälsocafé som är beläget på Magnus Ladulåsgatan 11 är en drogfri mötesplats för före detta missbrukare. Verksamheten fokuserar på att hjälpa besökarna med hälsan. Målgruppen är före detta missbrukare. De flesta av besökarna har också varit hemlösa och är hiv- och/eller hepatit C-positiva. En betydande andel av besökarna deltar i behandling för sitt missbruk, ofta substitutionsbehandling. Projektet förväntas pågå till och med maj månad 2010.

Convictus hälsocafé föreslås få 180 tkr.

Posithiva Gruppen, Kvinnocirkeln Sverige och Heteroplus

Tre kamratstödande patientföreningar; Posithiva Gruppen, Kvinnocirkeln Sverige och Heteroplus, föreslås få totalt 700 tkr vilket är en marginell sänkning jämfört med innevarande år. Arbetet i föreningarna fokuserar på att stödja hiv-positiva och deras familjer samt att verka för en minskad diskriminering och stigmatisering av hiv-positiva. Fördelningen föreslås vara; Kvinnocirkeln Sverige 90 tkr, Posithiva Gruppen 500 tkr samt Heteroplus 110 tkr. Posithiva Gruppen föreslås utöver detta ett kommunalt verksamhetsbidrag om 348 tkr. Då dessa tre föreningar inte är projekt i egentlig mening kommer förvaltningen under den närmaste treårsperioden utreda vilka möjligheter som finns att finansiera deras verksamhet på något annat vis än som projekt. Dock kommer sedvanlig granskning och prövning av verksamheten att ske.

Posithiva Gruppen föreslås även få ett bidrag om 300 tkr från Stockholms läns landstings del av statsbidraget.

Heteroplus föreslås även få ett bidrag om 50 tkr från Stockholms läns landstings del av statsbidraget.

De tre patientföreningarna föreslås få totalt 700 tkr, enligt ovanstående fördelning.

Svenska Institutet för sexuell- och relationsmässig rehabilitering

Svenska Institutet för sexuell- och relationsmässig rehabilitering föreslås få 100 tkr för att kunna fortsätta sin satsning med att informera allmänheten och relevanta myndigheter om sexuellt dysberoende (sexmissbruk). Då institutet i samarbete

med Dysberoendekliniken AB även bedriver terapi och behandling vill förvaltningen förtydliga att hiv-bidraget endast avser information, seminarier och liknande verksamhet. Forskningen kring varför en del personer trots kunskap om hiv och prevention ändå utsätter andra och sig själva för fara är endast i uppbyggnadsskedet i Sverige varför ett bidrag är relevant. Svenska Institutet för sexuell- och relationsmässig rehabilitering samarbetar med bland annat landstingets Venhälsan, som är en avdelning på Södersjukhuset som i första hand arbetar med målgruppen homo- och bisexuella män för att diagnostisera, följa och behandla hiv-infektion för att uppnå bästa möjliga livskvalitet samt förhindra smittspridning, och Sesammottagningarna, en avdelning för sexuell hälsa för män och kvinnor. Projektet förväntas pågå under 2009 för att sedan avslutas eller söka annan finansiering. Det föreslagna projektbidraget kan inte användas i Dysberoendeklinikens ordinarie arbete utan ska redovisas i särskild ordning.

Svenska Institutet för sexuell- och relationsmässig rehabilitering föreslås få 100 tkr.

Stockholms Stadsmissions Ungdomsmottagning

Stockholms Stadsmissions Ungdomsmottagning förelås få 400 tkr för att intensivifiera sitt arbete med sexuellt riskbeteende främst inom målgruppen unga män och pojkar som lever i, eller riskerar att hamna i, missbruk och hemlöshet. Arbetet bör ske i nära dialog med stadens egna ungdomsmottagningar samt Stadsmissionens egna verksamheter med inriktning mot missbruk och hemlöshet. Projektet förväntas pågå under tre års tid.

Stockholms Stadsmissions Ungdomsmottagning föreslås få 400 tkr för ovanstående satsning.

Informationsarbete riktat till stockholmare med utländsk bakgrund

Noaks Ark förelås tilldelas 1 600 tkr för sitt informationsarbete riktat till stockholmare med utländsk bakgrund. Socialtjänstförvaltningen har under innevarande år inlett ett samarbete med Noaks Ark avseende riktat informationsarbete för stockholmare med utländsk bakgrund och som kan antas vara extra utsatta för hiv. Projektet har under 2008 bland annat rekryterat informatörer från en lång rad etniska grupper, arrangerat informationskampanjer riktat till målgruppen, arrangerat en sommarkampanj i flera av stadens förortscentrum med sammanlagt 25 000 besökare samt arrangerat 70 informationsträffar i privatpersoners hem, så kallade home informations. Projektet

har utöver detta delat ut 120 000 kondomer runt om i Stockholm. Man har även inlett ett arbete med att undersöka och kartlägga vilka behov som finns i stadens olika befolkningsgrupper. Detta arbete kommer att genomföras i samarbete med dels vissa frivilligorganisationer men även med assistans av relevanta myndigheter och andra organisationer som t.ex. Migrationsverket, SFI-skolorna, stadens flyktingintroduktion och vissa forskningsdiscipliner inom socialvetenskap och migrationsfrågor. Det saknas idag en grundläggande analys över vilka befolkningsgrupper som har de största behoven avseende hiv-prevention.

Utöver ovan nämnda projekt på Noaks Ark föreslås att Lafa tilldelas 1 000 tkr för en liknande satsning. Noaks Arks projekt fokuserar på att nå riskutsatta individer och grupper medan Lafas projekt kommer att fokusera på länets föreningar, som på olika sätt jobbar med hiv/aids-frågan. De ska erbjudas möjlighet att delta i Lafas utbildningar och kampanjer. Föreningarna ska vidare även erbjudas vägledning i projektformuleringar för att inför 2010 kunna presentera relevanta projektplaner. Utöver detta kommer det att vara möjligt för föreningarna att ansöka om mindre kontantbidrag för särskilda aktiviteter såsom medverkan i en kulturfestival eller något dylikt. Genom att placera särskilda aktivitetsbidrag hos Lafa, som är en driftorganisation, kommer samordningen att öka. Lafa genomför även själva en rad aktiviteter och kampanjer där ett ökad medverkande från frivilligsektorn eventuellt kan skapa synergieffekter. Det bör noteras att det föreslagna projektet på Lafa i mångt och mycket är utvidgning av det arbete som de redan utför.

Förvaltningen föreslår att Noaks Ark tilldelas 1 600 tkr för informationsarbete riktat till stockholmare med utländsk bakgrund.

Förvaltningen föreslår att Lafa tilldelas 1 000 tkr för informationsarbete riktat till stockholmare med utländsk bakgrund.

Utveckling av samarbetet med den ideella sektorn

Socialtjänstförvaltningen tilldelas 1 500 tkr för att utveckla samarbetet med den ideella sektorn. Inom Stockholms stad verkar många frivilligorganisationer som på olika sätt arbetar med hiv och aids. Dessa organisationer kan grovt delas in i tre grupper. Dels finns de stora organisationerna, exempelvis RFSL Stockholm och Noaks Ark, som ofta med avlönad personal utför preventions- och stödarbete. Dels finns de hiv-positivas egna kamratstödsföreningar, som exempelvis Posithiva Gruppen, som genom att arrangera aktiviteter för sina medlemmar bidrar till att förbättra deras livskvalitet. Inom stadens gränser finns också ett stort antal andra

föreningar och nätverk som arbetar med hiv och aids på olika sätt. Dessa föreningar och nätverk har ofta sin grund i någon särskild etnisk grupp, eller eventuellt flera, som exempelvis Somaliska hälsoteamet och Kongoföreningen. Flera av dessa föreningar utför ett arbete med hög kvalitet, dock finns det vissa svårigheter att rymma dem inom ramen för statsbidraget. Statsbidraget kan, som nämns ovan, endast användas för tillfälliga projektsatsningar med undantag för de verksamheter som bedöms vara av riksintresse. Då det är angeläget att stödja de föreningar i staden som arbetar med hiv/aids på olika vis och samtidigt uppfylla villkoren avseende statsbidraget avser socialtjänstförvaltningen att under de närmaste två åren intensifiera arbetet med och för föreningarna. Arbetet syftar dels till att öka samordningen dem emellan och dels till att staden på ett bättre sätt än idag ska kunna använda sig av deras speciella kompetenser. Det för projektet sökta bidraget avser dels medel som kan betalas ut till föreningarna men även vissa samordnings- och utbildningskostnader inom socialtjänstförvaltningen

Socialtjänstförvaltningen föreslås få 1 500 för att utveckla samarbetet med den ideella sektorn.

Utveckling av resultats- och kvalitetsgranskningar

Socialtjänstförvaltningen tilldelas 2 000 tkr för att utveckla sina metoder för resultat- och kvalitetsgranskningar. Inom socialt arbete är det ofta problematiskt att se om en insats har haft önskad effekt, då en individs, eller grupp, beteende kan påverkas av en mängd faktorer. Den sociala kontexten ändras också kontinuerligt vilket ytterligare försvårar bedömningen av orsak och verkan. Parallellt med att nya metoder utvecklas för att mer effektivt nyttja de tilldelade resurserna bör även utvärderings- och granskningsmetoderna av pågående verksamheter förfinas. Stockholms stad har, i likhet med många andra offentliga huvudmän, en lång tradition av att samarbeta med frivilligsektorn på flera olika nivåer. Dels kan en frivilligorganisation vara en praktiserande utövare, exempelvis RFSU Stockholms skolinformation, men det kan även vara så att frivilligsektorn även har ett mer övergripande ansvar, exempelvis RFSL Stockholms MSM-arbete. Båda varianterna ställer stora krav på uppföljning för att se om skattemedlen används så effektivt som möjligt. De riktlinjer som reglerar statsbidraget avseende hiv-prevention ställer stora krav på att bidraget aktivt ska bidra till att uppnå de nationella målen. Med anledning av ovanstående önskar socialtjänstförvaltningen genomföra ett metodutvecklingsprojekt avseende granskning och uppföljning som primärt berör det hiv-preventiva arbetet men även stöd till hiv-positiva. De nya kunskaper som kommer att utvecklas kommer sedan att komma övriga kommuner

och landsting till del inom dels hiv-preventionen men även inom annat stöd till frivilligsektorn inom det sociala arbetet.

Det sökta beloppet är en preliminär uppskattning av kostnader för konsultarvoden samt övriga kostnader relaterade till projektet. Projektet förväntas pågå under två år.

Socialtjänstförvaltningen föreslås få 2 000 tkr för att utveckla granskningsmetoder.

Totalt tidsbegränsade satsningar på gemensamt identifierade utvecklingsbehov

Stockholms stad ansöker om totalt 12 310 tkr för tidsbegränsade satsningar på gemensamt identifierade utvecklingsbehov. Ovanstående projekt uppfyller Socialstyrelsens krav. Projekten ska syfta till metodutveckling för stadens och rikets hiv-preventiva arbete samt stöd till hiv-positiva. Projektperioden bör inte överstiga tre år. Projektbidrag kan tilldelas projekt utförda av offentlig, ideell eller privat sektor och kan med fördel genomföras i samarbete mellan en eller flera huvudmän.

Avslag

Inför ansökan och fördelning av Stockholms stads statsbidrag har en stor mängd föreningar och andra frivilligorganisationer ansökt om bidrag. Det har även inkommit ansökningar från flera verksamheter inom Stockholms stad samt från Lafa (Landstinget förebygger aids). Nedanstående ansökningar har av förvaltningen inte ansetts leva upp till de krav som Socialstyrelsens anvisningar ställer varför de inte behandlas vidare. I några enstaka fall är redan behoven inom ett visst område tillgodsedda.

Utbildningsförvaltningens projektansökan "Sexuellt riskbeteende hos ungdomar"

Utbildningsförvaltningen ansöker om 300 tkr i bidrag för att kunna utbilda ungdomsmottagningarnas personal i att bedöma och hantera sexuellt riskbeteende hos ungdomarna. Socialtjänstförvaltningen gör bedömningen att detta är angeläget utvecklingsområde och föreslår därför att detta ingår i den ovan beskrivna utbildningssatsningen för stadens personal.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att utbildningsförvaltningens projektansökan om 300 tkr för ”Sexuellt riskbeteende hos ungdomar” avslås.

Lafa - ”Kondomautomat på utvalda krogar i Stockholm”, ” Lafas arbete riktat till riskutsatta ungdomar med familjehemsplacering/ behandling inom socialtjänst” samt ”Utbildning av skolans och UM:s personal i sex och samlevnad. Grundkurser, metodkurser, fördjupningskurser, seminarier”

Lafa ansöker om bidrag för totalt fyra egna verksamheter och/eller projekt, Järva Mansmottagning ej inräknat. En av dem behandlas ovan medan de övriga tre avslås. Den första ansökningen avser ett projekt som syftar till att starta nätverk mellan Lafa och socialtjänsten avseende riskutsatta ungdomar som har familjehemsplacering/behandling inom socialtjänsten. Förvaltningen gör bedömningen att detta bör ingå i det ovan beskrivna utvidgade arbetsområdet för stadens hiv/aids-samordnare, varför inget särskilt projekt för detta är nödvändigt. Lafas andra ansökan avser ett projekt kallat kondomer på krogen och är en intressant satsning men förvaltningen gör bedömningen att detta är en del av Lafas ordinarie uppdrag från landstinget. Lafas tredje ansökan avser det ordinarie skolarbetet och bedöms i likhet med detta förra projektet ingå i Lafas ordinarie uppdrag.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att Lafa ansökningar om 95 500 kr för ”Kondomautomat på utvalda krogar i Stockholm”, 117 250 kr för ” Lafas arbete riktat till riskutsatta ungdomar med familjehemsplacering/behandling inom socialtjänst” samt 544 tkr för ” Utbildning av skolans och UM:s personal i sex och samlevnad. Grundkurser, metodkurser, fördjupningskurser, seminarier” avslås.

Noaks Ark – ”Stigma som söndrar, ett intervju- och teaterprojekt”

Noaks Ark har ansökt om ett särskilt teaterprojekt som inte ryms inom ordinarie bidrag. Projektet är ett samarbete mellan Noaks Ark i Stockholm och Skåne och kommer även till viss del bedrivas i Kenya. Förvaltningen gör bedömningen att detta projekt istället bör söka bidrag hos Socialstyrelsen eller SIDA.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att Noaks Arks ansökan 265 tkr för ”Stigma som söndrar, ett intervju- och teaterprojekt” avslås”

08 Stockholm Basket, Human Rights – ”Preventionsprojekt med inriktning på ungdomar”

Basketföreningen 08 Stockholm Basket har ansökt om bidrag för att bedriva ett hiv-preventionsprojekt. Projektet har som syfte att höja medvetandegraden hos ungdomar, främst föreningens medlemmar, avseende hiv/STI. Projektet relaterar till delområdet som innebär insatser för att öka hälso- och sjukvårdens förmåga att hantera hälsofrämjande och förebyggande åtgärder relaterade till hiv/aids och andra sexuellt överförbara och blodburna sjukdomar och bör i första hand hanteras av landstinget. Landstinget har övertagit föreningens ansökan och därför hänvisas föreningen dit.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att projektansökan från 08 Stockholm Basket, Human Rights om 1 450 tkr för ”Preventionsprojekt med inriktning på ungdomar” avslås.

Afrikanska kvinnors nätverk
Afrikanska nätverket för hiv-prevention
Africa South of Sahara
Hälsoteamet förebygger hiv/aids
Kongoföreningen i Stockholm
Nätverket afrikaner i Vantör
Riksorganisationen Kongo-Kinshasa
Somaliska hälsoteamet

Åtta svensk-afrikanska föreningar har sökt hiv-bidrag från staden. Utöver detta har fem föreningar sökt bidrag enbart av landstinget. De som har sökt hos staden är Afrikanska kvinnors nätverk, Afrikanska nätverket för hiv-prevention, Africa South of Sahara, Hälsoteamet förebygger hiv/aids, Kongoföreningen i Stockholm, Nätverket afrikaner i Vantör, Riksorganisationen Kongo-Kinshasa och Somaliska hälsoteamet. Flera av ovanstående föreningar har under flera år tilldelats ett hiv-preventionsbidrag från staden. Förvaltningen gör bedömningen att ingen av de inkomna ansökningarna är projekt utan reguljära föreningsaktiviteter varför de heller inte kan ingå stadens ansökan om statsbidrag. Dock söker förvaltningen medel för att utveckla samarbetet med den ideella sektorn, se ovan, och inom det projektet kommer det att finnas utrymme för bidrag till olika föreningar. De föreningar som endast söker hos landstinget är Afrikanska rådet i Stockholm, Afrosvenskarnas riksförbund, Ghana Union, Kongo Riksförbund samt Kamratföreningen Oasen.

Stockholms stad har av tradition fördelat merparten av statsbidraget till frivilligorganisationer. I denna strategi har stödet till de afrikanska föreningarna varit en viktig del, motiverat av de relativt höga smittotalen inom de afrikanska grupperna. Det finns även nätverk bland föreningarna, men kommer i detta sammanhang benämnas som föreningar. Förvaltningen menar dock att stödet till föreningarna inte är kompatibelt med Socialstyrelsens direktiv. Många av föreningarna genomför egna informationskampanjer ibland med egenproducerat material ibland med material från t.ex. landstinget eller Noaks Ark. Vidare arrangerar man olika typer av aktiviteter såsom föreläsningar, seminarier, konferenser, homeinformations och kondomutdelning. Samordningen mellan de olika föreningarna är svag. Vidare finns det oklarheter vad gäller de olika föreningarnas olika informatörers kompetens. Flera av informatörerna har genomgått utbildning, företrädesvis hos Lafa och Noaks Ark, men detta bör framgent samordnas. Det ska framhållas att kompetensnivån skiljer sig markant mellan och inom olika föreningar och de specialistkompetenser, framför allt i form av barnmorskor och läkare, som idag finns bör tillvaratas i det framtida arbetet. Som nämns ovan kommer staden under de nästkommande två åren göra en satsning på att utveckla samarbetet och samverka med den ideella sektorn, varav de ovan nämnda svensk-afrikanska föreningarna är en del.

Sammanfattningsvis så genomför flera av ovan nämnda föreningar ett angeläget arbete. Dock är det som nämns ovan reguljär verksamhet och inte projekt och faller därför utanför användningsområdet för statsbidraget. Det ovan föreslagna projektet inom socialtjänstförvaltningen samt projektet på Lafa kommer med anledning av detta aktivt hjälpa de olika föreningarna att tydligare formulera projekt inför 2010 och framöver.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att ansökan från Afrikanska kvinnors nätverk om 880 tkr avslås.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att ansökan från Afrikanska nätverket för hiv-prevention om 1 764 tkr avslås.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att ansökan från Africa South of Sahara om 380 tkr avslås.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att ansökan från Hälsoteamet förebygger hiv/aids om 566 800 kr avslås.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att ansökan från Kongoföreningen i Stockholm om 741 tkr avslås.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att ansökan från Nätverket afrikaner i Vantör om 420 tkr avslås.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att ansökan från Riksorganisationen Kongo-Kinshasa om 180 tkr avslås.

Socialtjänstförvaltningen föreslår att ansökan från Somaliska hälsoteamet om 700 tkr avslås.

Bilagor

1. Ansökan till Socialstyrelsen
2. Överenskommelsen mellan Socialdepartementet och SKL
3. Socialstyrelsens anvisningar
4. Smittskyddsenhetens statistik för 2007